

VisitKarelia Oy:n perusrahoituksen kohdentaminen Kolin Matkailu Oy:lle vuodesta 2023 eteenpäin

Kaupunginhallitus 20.02.2023 § 79
880/02.05.01.03.01/2022

Valmistelija

Elinvoimajohtaja

VisitKarelia Oy:ltä on tullut 19.12.2022 esitys Lieksan kaupungille vuoden 2023 maksuosuuksista. Esitys on vuoden 2022 mukainen.

Maksuosuuksista lähetetään erikseen laskut, joiden eräpäivät ovat olleet vakiintuneen käytännön mukaisesti tammi- ja heinäkuussa. Esityksen mukana oli koonti kuntien perusrahoituksista.

VisitKarelialta on pyydetty erikseen toimintasuunnitelma ja talousarvio, samoin kuin kotimaan markkinointisuunnitelma vuodelle 2023. Kaikki toimitettu materiaali on hallituksen oheismateriaalina.

Lieksan kaupunki oli VisitKarelia Oy:n (entinen Karelia Expert Matkailupalvelu Oy) suurimpana osakkeen omistajana (29,04 % / 474 osaketta) vuoteen 2018. Omistajajärjestelyjen myötä kaikki Pohjois-Karjalan kunnat tulivat yhtiön omistajaksi, minkä lisäksi sillä on edelleen yksittäisiä osakkeen omistajia. Tällä hetkellä Lieksan kaupungin omistusosuus on 10,17 % osakekannasta (407 osaketta / koko osakemäärä 4000) Joensuun kaupungin ollessa suurin omistaja. Lieksa ei osallistunut vuoden 2018 suunnattuun osakeantiin, vaan kaupunki myi vuonna 2018 Joensuun kaupungille 93 osaketta ja osti Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta 26 osaketta; tällä toimenpiteellä tasattiin kuntien väliset osakemäärät sovitun mukaisiksi.

Päätöksenteon osalta Lieksan kaupunginhallitus päätti kaupungin osallistumisesta maakunnallisen matkailumarkkinoinnin ja -myynnin perusrahoitukseen 2018–2019 kokouksessaan 18.9.2017. Tuolloin hallitus päätti yhtiön esityksen mukaan merkitä tiedoksi liitteet "Esitys yhtiön toiminnasta 2018–2020, toimintakuvaus vuodesta 2018 eteenpäin ja hankekuvaus VisitKarelia Destination". Lisäksi hallitus päätti osallistua maakunnallisen matkailumarkkinoinnin perusrahoitukseen liitteen *Perusrahoituksen maksosuudet 2018-2019* mukaisesti vuosina 2018-2019 siten, että Lieksan kaupungin rahoitusosuus on 30.897 € vuodelle 2018 ja 52.737 € vuodelle 2019. Rahoitusosuus sisältää kunnan omarahoituksen uuteen kansainväliseen hankkeeseen.

Kaupunginhallitus on vahvistanut kokouksessaan 15.10.2018 Karelia Expert Matkailupalvelu Oy:n omistusprosessin muutokset, mikä koski nimenomaan osakkeisiin liittyviä järjestelyjä. Tässä pykälässä vahvistettiin siis yhtiön omistajuuden muutos, mutta ei muita esim. rahoitukseen liittyviä osuuksia.

Tämän jälkeen kunnille on tullut vuosittain esitys VisitKarelia Oy:ltä rahoituksen kanavoimisesta yhtiön toimintaan aiemman ns. perusrahoituksen maksuosuuksien mukaisesti. Päätöksenteon kannalta on huomattava, että yhtiö on esittänyt kunnille maksuaikataulun hyväksymistä, mutta virallisia, ns. maksuosuuksien hyväksymisesityksiä ei ole tehty kunnille virallisesti vuoden 2018-2019 jälkeen. Lieksan kaupunginhallitus on aina rahoitusesityksen tullessa päättänyt sekä maksuosuuksien vahvistamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti sekä maksuaikataulun hyväksymisestä. On tunnistettava, että kunnilla voi

olla päätöksenteossa erilaisia käytäntöjä, mutta Lieksassa maksuosuus on aina vahvistettu erikseen.

Lieksan kaupunki on linjannut strategian 2030 päivityksen yhteydessä, että matkailu- ja biotalous ovat kaupungin kärkitoimialat. Kaupunki on vahvasti osallistunut Kolin Matkailu Oy:n toiminnan muutosprosessiin, jossa yhtiöstä muodostettiin alueellinen myynti-, markkinointi- ja reittejä koordinoiva organisaatio. Lieksan kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 7.3.2022 § 76 Kolin Matkailu Oy:n kumppanuussopimuksen sekä päätti hyväksyä sisältölinjauksen markkinointisopimuksen ja latupoolisopimuksen osalta. Lisäksi hyväksyttiin koli.fi-käyttöoikeussopimusluonnos.

Kaupunginvaltuusto on puolestaan kokouksessa 28.3.2022 § 24 hyväksynyt yhtiön osakassopimuksen ja yhtiöjärjestyksen, ja sen, että kaupunki ostaa Kolin Matkailu Oy:n osakkeita yhteensä 20.000 eurolla. Lieksan kaupunki on tällä hetkellä Kolin Matkailu Oy:n suurin omistaja.

Koli on Lieksan ja koko maakunnan matkailun pääbrändi, ja Lieksan kaupungin tulee huolehtia, että matkailun kehittämisessä tehdään kaupungin näkökannasta sellaisia toimenpiteitä, jotka tukevat Kolin brändin ja matkailualueen kehittämistä myös kansainväliseksi matkailukohteeksi.

Kaupunki on käynyt keskustelua kaupungin matkailuresurssien käytön vaikuttavuudesta ja siten myös VisitKarelian maksuosuuden kohdentumisesta Lieksan kannalta oikeisiin asioihin. Lieksan kaupungin näkökannasta Kolin Matkailu Oy:stä tulee kehittymään uudella omistajapohjalla ja strategisilla linjauksilla alueorganisaatio (DMC), joka vastaa niin koti- kuin ulkomaan toimenpiteistäkin Kolin matkailualueella. Kolin Matkailu Oy:ssä on tällä hetkellä toisena kuntaomistajana Juuan kunta.

Lieksan kaupunki on selvittänyt VisitKarelia Oy:n omistajamuutosprosessia ja siihen liittyviä päätöksiä ja dokumentteja miettiessään eri vaihtoehtoja matkailun kehittämisessä. On huomattava, että muussa kuin asunto-osakeyhtiössä ja keskinäisessä kiinteistöosakeyhtiössä osakkeenomistajalla ei lähtökohtaisesti ole velvollisuutta osallistua osakeyhtiön kulujen kattamiseen tai muuhun rahoitukseen. Osakkeenomistajat eivät vastaa henkilökohtaisesti yhtiön velvoitteista. Yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä osakkeenomistajan velvollisuudesta suorittaa erityisiä maksuja yhtiölle (OYL 1:2 §). Koska yhtiön yhtiöjärjestyksessä ei ole tällaista määräystä, yhtiön osakkeenomistajat eivät ole velvollisia rahoittamaan yhtiötä ilman erillistä sopimusta tai sitoumusta.

Yhtiöjärjestyksessä ei siis ole määräyksiä osakkeenomistajien maksuvelvollisuudesta yhtiölle. Yhtiön osakkeenomistajat eivät ole tehneet osakassopimusta. Yhtiön yhtiöjärjestyksessä ei ole myöskään esimerkiksi lunastuslauseketta eikä suostumuslauseketta, joilla osakeyhtiön osakkeiden luovutusmahdollisuuksia rajoitettaisiin.

Edellä kuvattua taustaa vasten Lieksan kaupungilla on mahdollista miettiä VisitKarelia Oy:lle aiemmin osoitetun, 52.737 euron rahoitusosuuden kohdentamista aiemmasta käytännöstä poikkeavalla tavalla. Lieksan kaupunki panostaa tällä hetkellä oman alueellisen organisaation, Kolin Matkailu Oy:n, kehittämiseen yhdessä alueen yritysten ja Juuan kunnan kanssa, ja on sitoutunut luotsaamaan yhtiötä eteenpäin sen strategian mukaisesti.

Lieksan kaupunginhallituksessa on käyty sisäistä keskustelua VisitKarelia Oy:n rahoituksen kohdentamisesta vuodesta 2023 eteenpäin Kolin Matkailu Oy:lle. Kolin Matkailu Oy:n roolina olisi neuvotella VisitKarelia Oy:n kanssa niistä maakunnallisista markkinointitoimenpiteistä, joihin ko. rahoitusta käytetään Kolin matkailualueen brändin vahvistamiseksi niin koti- kuin ulkomaan markkinoilla. Kolin Matkailu Oy voi sopia VisitKarelia Oy:n kanssa vuosittain maksuosuuden suuruudesta, joka Lieksan rahoitusosuudesta yhtiölle ohjataan. Lieksan kaupungille toimitetaan raportti vuosittain Kolin Matkailu Oy:n niistä toimenpiteistä ja euroista, joita keskinäisillä sopimuksilla tehdään.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. ettei Lieksan kaupunki rahoita enää suoraan VisitKarelia Oy:tä kuntarahoitusosuudella vuodesta 2023 alkaen,
2. maksaa Kolin Matkailu Oy:lle VisitKarelia Oy:lle määrätyn määrärahan 52.737 €,
3. linjata, että Kolin Matkailu Oy:n on käytettävä määräraha markkinointitoimenpiteisiin Koli brändin vahvistamiseksi sekä kotimaan että kansainvälisillä markkinoilla,
4. että Kolin Matkailu Oy voi neuvotella ko. määrärahaan liittyen VisitKarelia Oy:n kanssa erillisen, vastikkeellisen markkinointisopimuksen, jossa Koli brändin ja Kolin matkailualueen vahvistaminen eri toimenpiteillä on oltava pääsisältönä,
5. että Kolin Matkailu Oy voi päättää itse kokonaissumman, jolla yhteistyötä VisitKarelia Oy:n kanssa tehdään,
6. ettei Lieksan kaupungin määrärahaa voi käyttää VisitKarelia Oy:n hankerahoitukseen omarahoitusosuutena,
7. että Lieksan kaupungille toimitetaan vuosittain tieto Kolin Matkailu Oy:ltä keskinäisten sopimusten perusteella kohdennettavista euroista ja niillä toteutettavista toimenpiteistä, ja
8. valtuuttaa elinvoimajohtajan sopimaan ja määrittelemään käytännön järjestelyt Kolin Matkailu Oy:n kanssa.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

1. ettei Lieksan kaupunki rahoita enää suoraan VisitKarelia Oy:tä kuntarahoitusosuudella vuodesta 2023 alkaen,
2. maksaa Kolin Matkailu Oy:lle VisitKarelia Oy:lle määrätyn määrärahan 52.737 €,
3. linjata, että Kolin Matkailu Oy:n on käytettävä määräraha markkinointitoimenpiteisiin Koli brändin vahvistamiseksi sekä kotimaan että kansainvälisillä markkinoilla,
4. että Kolin Matkailu Oy voi neuvotella ko. määrärahaan liittyen VisitKarelia Oy:n kanssa erillisen, vastikkeellisen markkinointisopimuksen, jossa Koli brändin ja Kolin matkailualueen vahvistaminen eri toimenpiteillä

on oltava pääsisältönä,

5. että Kolin Matkailu Oy voi päättää itse kokonaissumman, jolla yhteistyötä VisitKarelia Oy:n kanssa tehdään,

6. ettei Lieksan kaupungin määrärahaa voi käyttää VisitKarelia Oy:n hankerahoitukseen omarahoitusosuutena,

7. että Lieksan kaupungille toimitetaan vuosittain tieto Kolin Matkailu Oy:ltä keskinäisten sopimusten perusteella kohdennettavista euroista ja niillä toteutettavista toimenpiteistä, ja

8. valtuuttaa elinvoimajohtajan sopimaan ja määrittelemään käytännön järjestelyt Kolin Matkailu Oy:n kanssa.

Merkittiin, että Matti Ponkilainen VisitKarelia Oy:n hallituksen jäsenenä ilmoitti olevansa esteellinen ja poistui kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Lisätietoja

Elinvoimajohtaja Susanna Saastamoinen, p. 040 1044 009,
sähköposti [susanna.saastamoinen\(at\)lieksa.fi](mailto:susanna.saastamoinen@lieksa.fi)